

ایران و جمهوری آذربایجان؛ برادری، همسایگی و مقابله با تروریسم

همایش بین المللی «قره باغ ۱۷ ربیع، گفتمان برتر» روز دوشنبه هفته جاری با حضور شخصیت‌های برجسته‌ای از برخی کشورهای منطقه، در قم برگزار و ضمن تاکید بر آزادسازی کامل قره باغ و برشمردن مشترکان عمیق میان دو ملت ایران و جمهوری آذربایجان، از خطر حضور جریان‌های تکفیری در منطقه ابراز نگرانی شد.

به گزارش آران نیوز به نقل از ایرنا، درگیری‌های نظامی نیروهای جمهوری آذربایجان و ارمنستان بر سر منطقه مورد مناقشه قره باغ و مناطق اشغالی اطراف آن، از ششم مهر ماه سال جاری (۲۷ سپتامبر) آغاز شد که در نهایت این درگیری با وساطت روسیه و امضای توافق نامه سه جانبه میان جمهوری آذربایجان، ارمنستان و روسیه به پایان رسید که نتیجه آن آزادسازی ۱۰ هزار کیلومتر از منطقه قره باغ و مناطق اشغالی اطراف آن از ارمنستان بود.

رهبر معظم انقلاب در طول جنگ رهنمودهایی برای پایان این جنگ در ۱۷ ربیع الاول سالروز ولادت باسعادت پیامبر مکرم اسلام (ص) طی سخنرانی ارائه دادند، برای تبیین این رهنمودها همایش بین المللی «قره باغ ۱۷ ربیع، گفتمان برتر» به همت مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه در سالن امین این مرکز در قم برگزار شد.

در این همایش که شخصیت‌های برجسته علمی و دینی ایران، جمهوری آذربایجان و منطقه قفقاز، ترکیه، اوکراین، روسیه و بلاروس حضور داشتند، رهنمودهای رهبر معظم انقلاب مبنی بر اینکه «سرزمین‌های آذربایجان باید آزاد شود»، «امنیت ارامنه آن سرزمین باید محفوظ بماند»، «دو طرف به مرزهای بین المللی کشورها تجاوز نکنند» و «اگر تروریست‌ها نزدیک مرز ایران بیایند، برخورد قاطع می‌کنیم»، بررسی و تبیین شد.

آیت الله سبحانی: کل منطقه قره باغ باید آزاد شود

آیت الله جعفر سبحانی از مراجع تقلید با صدور پیامی به این همایش تاکید کرد: سرزمین قره باغ از دیرباز متعلق به سرزمین آذربایجان و اشغال آن امری نامشروع بوده است و باید سرزمین‌های اشغال شده به کشورهای اسلامی بازگشته و طرفین به معاهدات بین المللی متعهد باشند.

وی در پیام خود آورده است: سرزمین‌های اسلامی در قرون اخیر شاهد جریان‌های گوناگونی بوده که موجب تجزیه کشورهای اسلامی شده و برخی منتهی به اشغال، توسط کشورهای غیراسلامی شده است.

پیام افزوده است: سرزمین آذربایجان همواره مهد تشیع بوده و عالمان جلیل القدری را در دامن خود پرورش داده است از جمله می‌توان به بزرگانی همچون مرحوم میرزا مجتهد قره باغی، مرحوم زین العابدین شیروانی، مرحوم عبدالحسین لنکرانی، مرحوم بادکوبه‌ای و مرحوم میرزا مهدی نخجوانی و دیگران اشاره نمود.

در ادامه این پیام آمده است: جمهوری اسلامی از اولین روزهایی که مرزهای شوروی سابق به سوی ایران گشوده شد همواره در کنار مردم آذربایجان بوده و از تعاملات فرهنگی، علمی و مذهبی دو کشور حمایت نموده است.

آیت الله سبحانی در ادامه پیام خود خطاب به مسئولان آذربایجان افزوده است: مراقب باشید تا این منطقه به کانون وهابیت و گروه‌های تروریستی و تکفیری مبدل نگردد. اطلاع دارم وهابیون سالها است در این منطقه حساس سرمایه‌گذاری و تبلیغ می‌کنند.

پیام حاکی است: دشمنان اسلام به دیانت و استقلال این کشور چشم طمع دوخته‌اند، تشیع در این منطقه، سابقه دیرینه داشته و مورد توجه دشمنان اسلام است و لذا مراقب دسیسه‌ها و شیطنت آنان باشید.

در ادامه این پیام آمده است: در مناطق آزاد شده با ارامنه با اخلاق اسلامی رفتار کنید، به گونه‌ای که از ناحیه شما مورد آزار و اذیت واقع نشوند، خداوند در قرآن کریم می‌فرماید: نباید دشمنی گروهی، شما را بر آن دارد که عدالت نکنید. عدالت کنید که به تقوا نزدیکتر است و از خدا پروا دارید که خدا به آنچه انجام می‌دهد آگاه است.

وحدت، همگرایی و مقاومت پایه‌های گفتمان انقلاب اسلامی است

مدیر حوزه‌های علمیه کشور نیز در این همایش گفت: گفتمان انقلاب اسلامی و فقه اسلامی بر وحدت، همگرایی و اهتمام به امور مسلمانان عالم و محترم شمردن تمام سرزمین‌های اسلامی و مقاومت در برابر دشمنان به عنوان اصل تاکید دارد.

آیت الله علیرضا اعرافی با اشاره به اعلام موضع مراجع تقلید در مسأله قره باغ گفت: مراجع تقلید، علما و بزرگان دینی موضع دینی و مذهبی خود را در موضوع قره باغ به صورت شفاف اعلام کردند.

مدیر حوزه‌های علمیه کشور با تقدیر از اقدامات دستگاه دیپلماسی کشورمان در دفاع از مردم مظلوم قره باغ و جمهوری آذربایجان گفت: رهبر معظم انقلاب از دیرباز بر یکپارچگی جمهوری آذربایجان تاکید کردند که در ۱۷ ربیع نیز رهنمودهایی برای حل مسأله قره باغ فرمودند که این رهنمود باید به درستی تبیین شود.

اعراف داد: حوزه باعظمت قم و مراجع عظام تقلید و شخصیت‌های بزرگ دینی جمهوری اسلامی در قبال مسائل بزرگ جهان اسلام دارای موضع هستند که مبنای این موضع، گفتمان ناب انقلاب اسلامی و فقه شیعه است.

اعراف داد: وحدت و همگرایی میان امت اسلام و مقاومت و مبارزه در برابر اشغال‌گران و مستکبران عالم دو اصل گفتمان انقلاب اسلامی است.

وی با تاکید بر ضرورت شناخت چالش ها و ظرفیت های جهان اسلام گفت: سخن انقلاب اسلامی، این است که امت اسلام از منابع بی پایانی برخوردار است که با برخورداری از این همه ذخایر بزرگ نباید اسیر دشمنان باشد و مورد هجوم دشمنان قرار گیرد.

مدیر حوزه های علمیه کشور با بیان اینکه جهان اسلام برای تبدیل به یک قدرت فرهنگی، اقتصادی و اجتماعی چیزی کم ندارد، افزود: منابع تاریخی، اندیشه ای و تمدنی جهان اسلام، منابع عظیم امت اسلام با بیش از یک و نیم میلیارد جمعیت دارای استعدادها و ظرفیت های ممتازی از جمله جوانی و استعداد فراوان است.

اعرافی ادامه داد: وجود بیش از ۵۰ کشور در سایه اسلام و پیامبر خدا(ص)، منابع راهبردی جهان اسلامف ذخایر عظیم معدنی و اقتصادی، بازار بزرگ اقتصادی، سرزمین های پهناور و سوق الجیشی، از جمله ظرفیت های جهان اسلام است.

وی با بیان اینکه ایستادگی ما در کنار فلسطین برای مجد همه امت اسلامی است گفت: در سایر حوادث نیز این ایستادگی و مقاومت برای رسیدن به مجد و عظمت و اشکوه امت اسلامی است و این مبنای گفتمان جمهوری اسلامی در حوزه های مختلف از جمله قره باغ است.

وی با بیان اینکه صیانت از سرزمین های اسلامی با قطع نظر از هر شاخصه و سنجه از نژاد و مذهب، یکی از اصول گفتمان انقلاب اسلامی است، اظهار داشت: مهم شمردن مرزها و قوانین بین المللی، نفی اشغال گری و تصرف سرزمین های اسلامی، مشروع دانستن مقاومت در برابر اشغال گری، و دوستی و اخوت اسلامی میان تمام مذاهب اسلامی از جمله اصول گفتمان انقلاب اسلامی است.

وی تاکید کرد: برای حوزه علمیه، سرزمین جمهوری آذربایجان و مناطق بسیار ارزشمند آن از ذخایر فکری، تاریخی ما به حساب می آید که از آن سرزمین چهره ها و عالمان بزرگ برخاسته اند که شمع حوزه های علمیه بوده اند.

وی با تاکید بر قطع دخالت های قدرت های فرامنطقه ای در منطقه گفت: همه سرزمین قره باغ باید به جمهوری آذربایجان و سرزمین های اسلامی باز گردد و هیچ بهانه ای نباید موجب خشونت مذهبی شود.

اعرافی با تاکید بر اینکه گفت: همدلی و همبستگی خود با مردم عزیز جمهوری آذربایجان داریم و امیدواریم این آزادسازی موجب شکل گیری وحدت عمیق تر در منطقه و مبارزه با تروریسم ساخته غرب باشد.

رضایی: ایران در بازسازی جمهوری آذربایجان باید مشارکت فعال داشته باشد

دبیر مجمع تشخیص مصلحت نظام نیز در این همایش گفت: ایران در کمیته مشترک باید شرکت کند، در بازسازی جمهوری آذربایجان مشارکت جدی داشته و کریدورهای ایجاد شده در این منطقه نیز باید بر اساس قواعد بین المللی باشد.

محسن رضایی با بیان اینکه جمهوری آذربایجان تنها همسایه ایران نیست، اظهار داشت: یکی از اشتباهات بزرگ این است که جمهوری آذربایجان را تنها یک کشور همسایه بدانیم بلکه ایران و آذربایجان، یک ملت با یک فرهنگ و یک مذهب و یک سابقه تاریخی در دو کشور هستند.

رضایی با بیان اینکه ملت ایران برای آزادسازی آذربایجان از دست ترارها، هزاران شهید داده است، گفت: ایران برای آزادسازی آذربایجان از دست روس ها چندین بار جنگیده است و شهدای بسیاری تقدیم کرده است.

وی با بیان اینکه اولین چیزی که در سیاست خارجی ما باید تمام شود این است که نگاه به جمهوری آذربایجان باید تغییر کند، افزود: در ۲۰۰ سال اخیر مردم ایران همیشه با یک حسرت به بالای ارس نگاه می کردند که چگونه و چه زمانی مردم آن منطقه عزت خود را به دست آورده و طعم آزادی را می چشند.

دبیر مجمع تشخیص مصلحت نظام اظهار داشت: پس از فروپاشی شوروی و استقلال جمهوری آذربایجان، ما در ایران جشن گرفتیم و این استقلال را نعمتی الهی می دانستیم و با تمام توان برای بازسازی و احیای این کشور به کمک آنها آمدم.

وی گفت: متأسفانه دولت ارمنستان به بهانه دفاع از ارمنه از مرزهای بین المللی گذشت و وارد منطقه قره باغ شد و جای تعجب دارد که همان کسانی که آن زمان ارمنستان را تحریک به اشغال قره باغ کردند، امروز حامی جمهوری آذربایجان شده اند.

رضایی ادامه داد: در ظاهر چند شهر از جمهوری آذربایجان آزاد شد ولی چند لشکر از چند کشور دیگر در این منطقه نیرو پیاده کرده اند، این چه نوع آزادسازی است؟

وی با تاکید بر اینکه کل منطقه باید آزاد شود و هیچ کشور خارجی نباید در منطقه باشد اظهار داشت: ایران از ابتدای جنگ ناجوانمردانه، با تمام توان از مردم جمهوری آذربایجان حمایت کرد و در این راه از هفت قطعه نامه صادره در دفاع از این کشور نیز دفاع کرد.

دبیر مجمع تشخیص مصلحت نظام افزود: ایران از هر آنچه که داشته برای کمک به جمهوری آذربایجان کوتاه نیامده است ولی چه شد که میان برادری ما فاصله انداختند؟ وی گفت: کشورهایی وارد قره باغ شدند که تمام دعوای خود را به آن منطقه آوردند و به دنبال تقسیم ارث و میراث خود برآمدند.

عراقچی: حضور تروریست های تکفیری در قره باغ مایه نگرانی جدی است

معاون سیاسی وزیر امور خارجه نیز در ادامه این همایش با تاکید بر این که حضور گروه های تروریستی تکفیری در منطقه قره باغ نگرانی جدی جمهوری اسلامی ایران است، افزود: از طرف تمام طرف ها، به ایران اسلامی اطمینان کامل داده شده که این گروه های تروریستی هیچ جایگاهی در منطقه نخواهند داشت.

سیدعباس عراقچی، افزود: روابط سیاسی، اقتصادی و فرهنگی بین جمهوری اسلامی ایران و جمهوری آذربایجان در حد اعلائی خود است و برای ما جمهوری آذربایجان یک کشور بسیار مهم در همسایگی جمهوری اسلامی است و روابط شایسته دو طرف ادامه خواهد یافت.

معاون سیاسی وزارت امور خارجه افزود: جمهوری اسلامی ایران سیاست حسن همجواری خود را با تمام همسایگانش دارد و این سیاست ظرفیت هایی برای بازیگری ایران برای

حل مشکلات منطقه ای فراهم می کند.

وی با بیان اینکه منطقه قفقاز منطقه ای ویژه است، گفت: قره باغ همواره پس از فروپاشی شوروی و استقلال جمهوری های آذربایجان و ارمنستان از شوروی به عنوان نقطه درگیری بوده است.

معاون سیاسی وزیر امور خارجه گفت: پس از شروع جنگ و اشغال مناطق قره باغ، گروه مینسک متشکل از تعدادی از کشورها به ریاست مشترک آمریکا، روسیه و فرانسه برای حل و فصل این اشغال شکل گرفت ولی این گروه در پیدا کردن یک راه حل عادلانه ناکام و ناتوان ماند.

وی گفت: جمهوری اسلامی ایران از ابتدای موضع منطقی خود را که همان مخالفت با اشغال بود همواره اعلام کرد و حتی در آن مقطع کمک های بسیاری به جمهوری آذربایجان شد و شهدایی از ایران نیز در آن منطقه تقدیم شد.

عراقچی، افزود: کشورهای جمهوری آذربایجان و ارمنستان ترجیح دادند که این بحران را از طریق گروه مینسک دنبال کنند و با ناتوانی این گروه در حل این بحران، جنگ مجددی در سال جاری آغاز شد.

معاون سیاسی وزیر امور خارجه ادامه داد: جمهوری اسلامی ایران از ظرفیت های خوبی برخوردار بوده و هست و همواره از این ظرفیت خود برای حل این مناقشه استفاده کرده است.

وی با تاکید بر اینکه در طول این جنگ، جمهوری اسلامی ایران بر مخالفت با این جنگ و اشغال مناطق جمهوری آذربایجان تاکید و این اشغالگری را محکوم کرده است، افزود: امضای ساخت سد خداآفرین میان ایران و دولت جمهوری آذربایجان در حالی که این سد در مناطق اشغالی بود، نشان دهنده مخالفت جدی ایران با اشغالگری ارمنستان و عدم مشروعیت این اشغالگری بود.

عراقچی با بیان اینکه هم اکنون این سند آنگیری شده و به سببی به روابط ایران و جمهوری آذربایجان تبدیل شده است، اظهار داشت: در این سال های روابط ایران و جمهوری آذربایجان از شکوه خوبی برخوردار بود و تردد میان دو کشور به سطح قابل توجهی رسیده است.

وی با بیان اینکه جمهوری آذربایجان از جمله همسایه های مهم و تاثیرگذار ایران به ویژه در سال های تحریم بوده است افزود: در طول دوران سخت تحریم، روابط اقتصادی ایران و جمهوری آذربایجان بدون کمترین تغییر ادامه داشته است.

معاون سیاسی وزیر امور خارجه، اظهار داشت: موضع اصولی جمهوری اسلامی آزادی سازی مناطق اشغالی قره باغ بوده و هست و به صورت شفاف این موضع را نیز اعلام کرده است.

عراقچی گفت: پس از آغاز مجدد جنگ، جمهوری اسلامی به صورت فعالانه برای حل این مشکل وارد میدان شد و با تبیین طرحی به دنبال حل این موضوع برآمد و این طرح را به طرف های مختلف در میان گذاشت.

وی با بیان اینکه طرح صلحی که امضا شده تقریباً مشابه طرحی بود که ایران ارائه کرده است، گفت: توقف مخصصات، آزادی سازی مناطق و بازپس گیری مناطق اشغالی و تعلق این مناطق به جمهوری آذربایجان و شروع گفت و گو برای رسیدن به یک راه حل پایدار با حفظ حقوق مردم از جمله اصولی ایران است که در این بیانیه صلح نیز آمده است.

معاون سیاسی وزیر امور خارجه تاکید کرد: چیزی که در نهایت در منطقه شکل گرفت، بسیار نزدیک به طرح جمهوری اسلامی بود و به همین دلیل با استقبال ما مواجه شد.

معاون سیاسی وزارت امور خارجه افزود: طرحی برای ثبات منطقه به عنوان ۳+۳ معروف شد که با رویکردی منطقه ای به دنبال رسیدن به آرامش در منطقه است.

عراقچی اظهار داشت: سیاست خارجی دستگاه دیپلماسی جمهوری اسلامی ایران بر اساس رهنمودهای رهبر معظم انقلاب و تدابیر و رهنمودهای ایشان در ۱۷ ربیع الاول امسال بوده و همواره بر این مبنا حرکت کرده است.

وی با بیان اینکه ضرورت آزادسازی مناطق اشغال مبتنی بر اصل غیرقابل قبول تغییر مرزها مورد تاکید قرار گرفته است، گفت: با هرگونه تغییر در مرزهای منطقه و تهدید حاکمیت کشورها و هرگونه بازیگری کشورهای فرامنطقه ای مخالف هستیم که این نگرانی های جمهوری اسلامی ایران به طرف های مختلف اعلام شده است.

ذوالنوری: نفوذ جریان تکفیری در قره باغ خطری برای ایران و جمهوری آذربایجان است

رئیس کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس شورای اسلامی، با بیان اینکه یکی از خطرات جدی علیه ایران و جمهوری آذربایجان نفوذ جریان تکفیری و تروریستی در منطقه است، ادامه داد: با بصیرتی دینی میان مردم دو کشور جایی برای تروریسم تکفیری وجود نخواهد داشت.

حجت الاسلام و المسلمین مجتبی ذوالنوری روز دوشنبه در همایش بین المللی «قره باغ ۱۷ ربیع، گفتمان برتر» در سالن امین مرکز مدیریت حوزه های علمیه اظهار داشت: نباید تروریست های تکفیری در این منطقه مستقر شوند و به طور یقین با بیداری دو کشور ایران و جمهوری آذربایجان و توجه مسئولان دو کشور و جدیتی که به خرج داده خواهد شد از بروز چنین خطر ویرانگری جلوگیری خواهد شد.

وی با بیان اینکه پس از ۲۸ سال، قره باغ به دامن اسلام و جمهوری آذربایجان بازگشت گفت: جمهوری اسلامی آمادگی دارد تا در مرحله بازسازی و پاکسازی منطقه از خسارت های ناشی از جنگ، به عنوان حرکتی اعتقادی ورود کند.

رئیس کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس شورای اسلامی، افزود: در جنگ قبلی قره باغ، شهدای فراوانی از ایران برای استقلال آذربایجان داده شد ولی در جنگ اخیر، به دلیل محدودیت هایی، امکان حضور مستقیم وجود نداشت ولی شرایط و تحولات این جنگ با حساسیت دنبال می شد.

ذوالنوری، ادامه داد: با فشار سنگینی از نیروهای انقلابی و بسیجی مواجه بودیم که اصرار می کردند تا زمینه ورود آنها به قره باغ فراهم شود که اگر این اتفاق می افتاد جنگ قره باغ نه ۴۴ روز که یک شبه پایان پیدا می کرد.

وی گفت: امروز که قره باغ به آغوش سرزمین اسلامی برگشته ولی با خطراتی مواجه است که یکی از این خطرات حضور رژیم صهیونیستی در منطقه است.

ذوالنوری با بیان اینکه یهودیت با صهیونیسم متفاوت است، ادامه داد: رژیم صهیونیستی مولود صهیونیسم جهانی است و امروز مهمترین خطر که نه تنها برای مسلمانان و اسلام برای همه بشریت و ادیان الهی است عجبین شدن جریان خبیث صهیونیسم جهانی و جریان تروریسم تکفیری است.

رئیس کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس شورای اسلامی، گفت: وقتی نظام سلطه با اسلام هراسی نتوانست اسلام و نفوذ آن را در دلها مهار کند و نتوانست در جنگ هشت ساله و پس از آن مرکز این اسلام که جمهوری اسلامی است را از بین ببرد، امروز با جنگ درون تمدنی، نیابتی و تفرقه و همچنین تقویت و تشدید جریان های تکفیری و تروریستی در تلاش است تا در میان کشورهای اسلامی اختلاف و ایجاد مشکل کند.

نیکزاد: ایران و جمهوری آذربایجان یک روح در دو پیکر هستند

نائب رئیس مجلس و رئیس گروه پارلمانی ایران و جمهوری آذربایجان نیز در این همایش با تاکید بر اینکه مردم دو کشور یک روح در دو پیکر هستند، افزود: جمهوری اسلامی ایران می تواند نقش مهم و موثری در عمران جمهوری آذربایجان داشته باشد که باید این موضوع در دستور کار قرار گیرد.

علی نیکزاد تاکید کرد: جمهوری اسلامی ایران به دلیل برخورداری از اصول ثابت مبتنی بر اصول اسلامی، در موضع گیری خود هیچ لکنتی ندارد و به طور شفاف و انقلابی همواره در موضوع های مختلف اعلام موضع کرده است.

رئیس گروه پارلمانی ایران و جمهوری آذربایجان با تاکید بر اینکه قول و عمل ایران در موضع قره باغ همواره مشخص بوده است گفت: جمهوری اسلامی ایران در حمایت از مستضعفان عالم پیشگام بوده و ایران در ۴۲ سال گذشته بزرگترین پناهگاه امن برای برادران و خواهران مسلمان بوده است.

رئیس گروه پارلمانی ایران و جمهوری آذربایجان تاکید کرد: حضور تروریست ها در منطقه سبب خسارت به کشوری خواهد بود که زمینه حضور آنها در منطقه را فراهم کرده است و حضور این تروریست ها در منطقه مورد قبول ایران نیست.

وی با تاکید بر اینکه قره باغ متعلق به مسلمانان است، گفت: سیاست جمهوری اسلامی، سیاستی مبتنی بر احترام متقابل، بدون دخالت در امور داخلی آنها و بر اساس حسن همجواری است.

نیکزاد، با بیان اینکه جمهوری آذربایجان در نزد جمهوری اسلامی ایران جایگاه ویژه ای دارد گفت: آزادی کامل منطقه قره باغ اعتقاد راسخ جمهوری اسلامی است ولی بسترسازی برای ورود کشورهای دیگر در منطقه موجب خسارت کل منطقه خواهد شد.

سفیر ایران در باکو: سخنان رهبر انقلاب پیرامون قره باغ تأثیر راهبردی فراوان داشت

سفیر جمهوری اسلامی ایران در باکو نیز در ادامه این همایش با اشاره به مواضع شجاعانه رهبر معظم انقلاب در ۱۷ ربیع در دفاع و حمایت از آزادسازی قره باغ گفت: این سخنان ارزش و تأثیر راهبردی فراوانی داشت که مورد استقبال گسترده مردم و مسئولان جمهوری آذربایجان قرار گرفت.

سیدعباس موسوی، با بیان اینکه ارزش راهبردی سخنان رهبر معظم انقلاب توسط مسئولان جمهوری آذربایجان به خوبی درک شد افزود: بیانات رهبری موجب شد تا بفهمیم نظم ژئوپولیتیکی که مبتنی بر اشغال باشد دائمی نیست.

وی گفت: برخی بر این اشغال و اشغالگری عادت کرده بودند ولی بیانات و مواضع صریح رهبری نشان داد که نظم ژئوپولیتیکی مبتنی بر اشغال نمی تواند ادامه داشته باشد هر چند عده ای بر آن سرمایه گذاری کرده باشند.

سفیر جمهوری اسلامی ایران در باکو خطاب به کشورهای استکبارگر فرامنطقه ای، گفت: سرمایه گذاری بر روری گسل ها و شکاف های داخل ملت ها و میان کشورها دیگر جواب نمی دهد.

موسوی گفت: اظهارات و موضع گیری های رهبر معظم انقلاب، مراجع تقلید و علما در دوران جنگ اخیر به دیپلماسی کشور کمک بسیاری کرد.

وی با بیان اینکه درست است که ایران اسلامی دارای ۱۵ کشور همسایه است و هر کدام دارای ارزش راهبردی هستند ولی همه این همسایه ها برابر نیستند، گفت: هر جایی که پای امنیت و منافع ملی باشد، جمهوری اسلامی بر اساس اصول اسلامی خود، با صراحت و صداقت ورود می کند که در بحران قره باغ این موضوع به وضوح نشان داده شد.

موسوی گفت: رهنمودهای رهبری در ۱۷ ربیع پیرامون موضع جمهوری اسلامی در خصوص حمایت از قره باغ، به برخی کج فهمی ها در داخل کشور پایان داد.

سفیر جمهوری آذربایجان در ایران: کمکهای ایران را هرگز فراموش نمی کنند

سفیر جمهوری آذربایجان در ایران با بیان این که جمهوری اسلامی همواره در کنار مردم جمهوری آذربایجان بوده، گفت: مردم و دولت جمهوری آذربایجان هیچ وقت کمک های مردم و دولت ایران را فراموش نکرده و نمی کنند.

بنیاد حسین اف، روز دوشنبه در «همایش ۱۷ ربیع گفتمان برتر» در سالن همایش امین قم، افزود: در جنگ اول قره باغ، شهر فضولی اشغال شد و برخی شهرستان ها به محاصره افتادند که کمک های نظامی و بشردوستانه ایران موجب شد تا بیش از ۳۰۰ هزار نفر از مردم در محاصره به سلامت به سرزمین اصلی جمهوری آذربایجان برگشتند.

وی اضافه کرد: از سال ۱۹۹۸، هزاران نفر از مناطق اشغال شده آواره شدند که ایران برای اسکان مردم جنگ زده اقدام به ایجاد شهرک هایی کرد.

وی ادامه داد: اگرچه ما مردم جمهوری آذربایجان برای آزادسازی این مناطق بسیار جنگیده ایم، ولی به دلیل نبود رهبریت در کشورمان موفق به آزادی این مناطق نشدیم.

حسین اف گفت: در دوران ریاست جمهوری حیدر علی اف، روابط جمهوری آذربایجان و جمهوری اسلامی تقویت و روابط میان این دو کشور در تمام ابعاد نظامی، امنیتی، اقتصادی و فرهنگی میان دو کشور همواره در این سال ها تقویت شده است.

وی با اشاره به حوادث جنگ ۴۴ روزه اخیر در این منطقه، گفت: با وحدت مردم و رهبری ریاست جمهوری و افسران و سربازان جمهوری آذربایجان، از ۱۲ هزار کیلومترمربع سرزمین های اشغالی، پنج هزار کیلومترمربع آزاد، پنج هزار کیلومترمربع با بیابانه صلح آزاد و در ۲ هزار کیلومتر باقی مانده نیز اتباع ارامنه و آذری در کنار هم زندگی خواهند کرد.

وی با بیان این که همکاری کشورهای منطقه با فرمول سه به علاوه سه و با حضور ایران، مسائل باقی مانده نیز حل می شود، گفت: در نتیجه جنگ قره باغ، خط راه آهن جلفا که در سال ۱۹۹۸ هر روز ۳۰۰ واگن وارد جمهوری اسلامی می شد و با آن جنگ بسته شده بود، پس از بازسازی، این راه آهن مجدد احیا می شود.

سفیر جمهوری آذربایجان در ایران گفت: جمهوری اسلامی از طریق راه آهن آذربایجان به نخجوان و سپس به روسیه متصل خواهد شد.

وی افزود: هدف از بیابانه صلح این بود که جمهوری آذربایجان تنها برنده جنگ نباشد و با این بیابانه، برنده صلح هم باشیم و صلح را برای منطقه به ارمغان بیاوریم.

حسین اف گفت: بیابانه مشترک ائمه جمعه استان های آذری زبان ایران از نظر معنوی کمک بسیار زیادی در همان روزهای ابتدایی جنگ بود که در تماس های جداگانه از این علما تقدیر کردیم.

وی ادامه داد: بیابانه مراجع تقلید و مدیر حوزه های علمیه ایران در حمایت از حق مردم جمهوری آذربایجان، ارزش معنوی بسیار زیادی برای ما داشت.

وی با اشاره به سخنرانی رهبر معظم انقلاب در ۱۷ ربیع، گفت: سخنان گهربار رهبر معظم انقلاب در ۱۷ ربیع عیدی خوبی به مردم جمهوری آذربایجان بود که این موضوع به صورت گسترده در این کشور بازتاب داشت.

سفیر جمهوری آذربایجان در ایران با اشاره به امضای سند ساخت سد خداآفرین میان ایران و جمهوری آذربایجان، گفت: جمهوری اسلامی با امضای سند احداث سد خداآفرین در منطقه مورد مناقشه جمهوری آذربایجان اولین اقدام در شناخت حق حاکمیت جمهوری آذربایجان بر این مناطق را به صورت رسمی اعلام کرد.

نماینده ولی فقیه در استان آذربایجان شرقی: ایران برای انجام وظیفه اسلامی خود منتظر دیگران نمی ماند

نماینده ولی فقیه در استان آذربایجان شرقی و امام جمعه تبریز با بیان اینکه ایران از ابتدا در کنار مردم جمهوری آذربایجان و قره باغ بوده است گفت: دولت و ملت ایران بدون هیچگونه ترس و هراسی در راه انجام وظایف اسلامی پیش گام است و برای انجام تکلیف خود منتظر دیگران باقی نمی ماند.

آیت الله سید محمدعلی آل هاشم روز دوشنبه در همایش بین المللی «قره باغ ۱۷ ربیع، گفتمان برتر» در سالن امین مرکز مدیریت حوزه علمیه قم، با بیان اینکه همواره جمهوری اسلامی از تمامیت ارضی جمهوری آذربایجان دفاع کرده است، اظهار داشت: از همان روز نخست جنگ در قره باغ، جمهوری اسلامی و رهبری حکیم نظام اسلامی با تکیه بر اصول ثابت این نظام و بر مبنای منطق فکری امامین انقلاب از حق حاکمیت جمهوری آذربایجان دفاع کرده است.

وی با تأکید بر اینکه گفتمان ۱۷ ربیع رهبر معظم انقلاب پیرامون جنگ قره باغ، عمری به اندازه انقلاب اسلامی دارد گفت: رهبر معظم انقلاب پس از مشاهده تغییرات میدان جنگ این مواضع را نگرفته اند بلکه ۳۰ سال است که مواضع ایشان در حوزه قره باغ، تأکید بر آزادی مناطق اشغالی و دفاع از تمامیت ارضی جمهوری آذربایجان بوده است.

وی گفت: بیانیه های رهبر معظم انقلاب، مراجع تقلید و بزرگان حوزه علمیه در زمان جنگ قره باغ در حمایت از جمهوری آذربایجان نشان داد که موضع ایران در حمایت از این کشور بر اساس اصول اسلامی است.

نماینده ولی فقیه در استان آذربایجان شرقی، با اشاره به بیانات مقام معظم رهبری در سال ۱۳۷۲ و در جمع مردم تبریز گفت: معظم له در آن سال نسبت به ظلم به مردم قره باغ موضع خود را به صورت شفاف اعلام کردند که نشان از سیاست اصولی و دائمی جمهوری اسلامی در این موضوع است.

آل هاشم، ادامه داد: امام راحل و مقام معظم رهبری در طول ۴۲ سال اخیر همواره مسائل مسلمانان مناطق مختلف جهان از جمله کشمیر، بوسنی و هرزگوین، فلسطین، بحرین و قره باغ و سایر مناطق را با حساسیت پیگیری و اعلام موضع شفاف داشته اند.

وی تصریح کرد: پنج اصل در بیانات مقام معظم رهبری در ۱۷ ربیع امسال پیرامون موضوع قره باغ وجود دارد که این مواضع در ادامه مواضع سال های گذشته ایشان بود که تدوین این اصول ضروری است.

بیانیه پایانی؛ حمایت مراجع و حوزه از مردم جمهوری آذربایجان

در بیانیه پایانی «همایش بین المللی قره باغ ۱۷ ربیع، گفتمان برتر» در قم، تأکید شد: حوزه های علمیه، مراجع تقلید، اساتید و طلاب، خود را موظف به حمایت و دفاع از ملت رشید جمهوری آذربایجان دانسته و تاکنون نیز همواره در کنار آنان بوده و خواهند بود.

در این بیانیه آمده است که گفتمان قره باغ ۱۷ ربیع که توسط رهبر معظم انقلاب حضرت آیت الله خامنه ای بیان گردیده است را برترین و فصیح ترین گفتمان در خصوص قره باغ در کل جهان دانسته و ضرورت تبیین و تحقق آن را یادآوری می نمایم.

بیانیه ادامه یافته است: بر اساس قوانین بین الملل، منطقه قره باغ متعلق به جمهوری آذربایجان، جزیی از خاک اسلام بوده و از این سرزمین، جداناپذیر است. لذا ما به سفارش آیات قرآن و سیره معصومین (ع) و به اقتضای فلسفه انقلاب اسلامی و فرمایش های حضرت امام و مقام معظم رهبری خود را ملزم به حمایت و دفاع از مظلوم می دانیم؛ لذا از سرزمین و مردم مظلوم جمهوری آذربایجان، حمایت و دفاع می کنیم و معتقدیم دولت و ملت جمهوری آذربایجان در بازپس گیری این اراضی، کاملاً قانونی و شرعی عمل کرده و با این اقدام، درصدد اجرای چهار قطعنامه شورای امنیت سازمان ملل برآمده است.

بیانیه می افزاید: حاضران در همایش قره باغ ۱۷ ربیع، تأکید دارند که باید مساله امنیت و صلح در منطقه را به دوراز پناه بردن به نیروهای بیگانه و دخالت های آن ها و دشمن صهیونیستی و یاری جستن از هم پیمانان و دوستان آن ها محقق ساخت.

بیانیه حاکی است: از نهادهای بین المللی انتظار می رود که با استفاده از اهرم های اختیار، نسبت به وادار کردن طرف اشغالگر به پذیرش حق حاکمیت جمهوری آذربایجان و پایان دادن به اشغالگری اقدام کنند.

در این بیانیه تصریح شده است: برخی از کشورها با ایجاد موج ایران هراسی و شیعه هراسی، به دنبال اهداف شوم و تفرقه افکنانه خود هستند. آن ها با ایجاد بدبینی نسبت به مردم و دولت جمهوری اسلامی ایران و دامن زدن به شایعات بی اساس، به دنبال اختلاف افکنی بین دو ملت ایران و جمهوری آذربایجان و در نتیجه، ناامن کردن منطقه هستند تا از آب گل آلود، ماهی خود را صید کنند. آن ها می خواهند زمینه حضور و نفوذ نیروهای تکفیری، قدرت های استکباری و صهیونیسم را در این مناطق فراهم آورند تا در سایه جنگ و اختلاف، به اهداف نامشروع خود دست یابند. براین اساس، وظیفه دینی، شرعی، اخلاقی و انسانی مسلمانان، به ویژه مردم شریف جمهوری آذربایجان است که با هوشیاری کامل نسبت به توطئه ها، از تمامیت ارضی کشور عزیز و دوست یعنی جمهوری آذربایجان، دفاع و در برابر نفوذ بیگانگان در این کشور اسلامی و در برابر توطئه ها هوشیار باشند و دوست را از دشمن بشناسند.

بیانیه حاکی است: ما اعتقاد داریم نقش آفرینی رژیم دروغین صهیونیستی و گروه های تکفیری، که دستشان به خون انسان های بی گناه از شیعه و سنی گرفته تا مسیحی و دروزی آلوده است و سال ها منطقه را درگیر فتنه گری های خودکرده اند، حکایت از توطئه شوم تازه ای دارد که خنثی کردن آن، نیازمند هوشیاری همه طرف های ماجرا، به ویژه ملت عزیز و سربلند جمهوری آذربایجان است.

بیانیه می افزاید: حوزه های علمیه، مراجع عظام تقلید، اساتید و طلاب آن، بر تمامی معارف و احکام نورانی اسلام، خود را موظف به حمایت و دفاع از ملت رشید جمهوری آذربایجان دانسته و تاکنون نیز همواره در کنار آنان بوده و از این پس نیز خواهند بود.

بیانیه ادامه یافته است: فرهنگ مقاومت، جهاد و شهادت، که از پایه های اصلی دین مبین اسلام و قرآن عزیز است، در کنار گفتمان عاشورا و منطق حضرت اباعبدالله الحسین (ع) سد بسیار محکمی در برابر زورگویان و مستکبران جهان برای هرگونه سلطه طلبی و برتری جویی ایجاد کرده است. حوزه های علمیه، تعمیق و گسترش فرهنگ معنویت و جهاد مبتنی بر عقلانیت و حماسه و عرفان حسینی را رهایی بخش، عزت آفرین و تضمین کننده سعادت دنیا و آخرت دانسته و دستیابی دولت ها و ملت ها به اقتدار ملی، منطقه ای و بین المللی را در گرو تبعیت از آن ها می داند. براین اساس، از علما، فضلا و نخبگان کشور جمهوری آذربایجان، انتظار می رود با بصیرت و آگاهی بخشی، توطئه های دشمنان برای ایجاد تفرقه بین دو ملت ایران و جمهوری آذربایجان را خنثی کرده و اجازه ندهند خللی در روابط عمیق تاریخی، فرهنگی و مذهبی دو کشور وارد شود.

در این بیانیه آمده است: همچنان که مقام معظم رهبری فرمودند: «hellip; مرزهای بین المللی باید رعایت بشود؛ یعنی دو طرف به مرزهای بین المللی کشورها تعدی و تجاوز نکنند و مرزهای بین المللی، بایستی محفوظ باشد و تروریست ها هم بایستی در نزدیکی مرزهای ما مستقر نشوند». براین اساس، از دولت محترم جمهوری آذربایجان، می خواهیم که نسبت به حضور گروه های تکفیری و عناصر رژیم صهیونیستی، تدابیر لازم را اندیشیده و اقدامات متناسبی را اتخاذ نماید.

بیانیه حاکی است: جمهوری اسلامی ایران و جمهوری آذربایجان، بهره مند از اشتراکات عمیق تاریخی، فرهنگی، و زبانی و جغرافیای سیاسی هستند. ظرفیت های فراوان این دو،

برای گسترش هم‌فکری و همکاری در همه حوزه‌ها بسیار بالاست. ضمن تقدیر از روند همکاری‌های موجود، از مسئولان، نخبگان، اساتید، طلاب و دانشجویان و به ویژه جوانان دو کشور، می‌خواهیم تا با تلاش و تدبیر، ظرفیت‌های متنوع اقتصادی، علمی، فرهنگی، اجتماعی و سیاسی بلااستفاده دو طرف را فعال نموده و سطح روابط را به حد‌اعلای خود برسانند؛ به گونه‌ای که برای جهانیان یک الگو و نمونه بی‌بدیل باشد. /